

Den här berättelsen om Little Tyke är hämtad ur boken
Vegetarian Cats and Dogs av James A. Peden.

Svensk översättning:
Lennart Stagling

LITTLE TYKE, ETT OVANLIGT LEJON

GEORGES OCH MARGARET WESTBEAU stod utanför den kraftiga stålburen och följde nervöst händelseförloppet. Inne i buren befann sig en rasande rovdjurshona som rytande blottade sina glänsande tänder. Hon kastade sig mot paret som betraktade henne från bara en halv meters håll, samtidigt som hennes lidande, bärnstensfärgade ögon tydligt visade att deras närvaro inte var önskvärd.

Den här lejonhonan hade alltid dödat sin avkomma strax efter födseln. Fyra gånger under de senaste sju åren hade hennes kraftiga käkar krossat de nyfödda ungarna och ursinnigt kastat dem mot burens kraftiga galler där de livlöst fallit ihop. Men vad var det som fick den här lejonhonan att förtränga sina naturliga modersinstinkter?

Hennes nuvarande liv var ett hån mot den tidigare friheten. Hon hade fångats ute i naturen och torterats av dem som tagit fast henne. Nu levde hon som fånge i en bur och kanske kände hon att genom att döda sina ungar besparade hon dem den förödmjukelse hon själv fått genomlida.

Plötsligt kom den nyfödda ungen flygande genom luften mot de ängsliga åskådarna. Georges grep snabbt tag i den lilla ungen genom gallret för att den inte skulle dödas. Högra frambenet dinglade hjälplöst efter bittet av moderns brutala käkar och inför en sådan vrede kunde de båda mänskliga betraktarna inte säga annat än "stackars lilla unge" ("poor little tyke").

Makarna Westbeaus tog med sig "Little Tyke", som inte vägde stort mer än 1300 gram, till sin gård, Hidden Valley Ranch, utanför Seattle i nordvästra USA. Där blev hon en del av det övriga menageriet av djur, som hästar, nötboskap och kycklingar. Nyfikna påfåglar radade upp sig på takåsen, kattungar kikade genom ett trästaket och två terrier dansade av glädje över detta nya tillskott till hushållet.

Experter förklarade med all önskvärd tydlighet att lejon inte kan leva utan kött. Vilda lejon äter bara kött och en vuxen lejonhona äter omkring 5 kilo per dag. Oroade över Little Tykes märkliga beteende försökte de tänka ut något sätt att introducera kött i hennes diet. Under tiden fortsatte de att mata den lilla lejonungen med flingor av säd blandat med mjölk.

En välmenande vän föreslog att de i ökande proportioner skulle blanda mjölken med oxblod. Men när hon fick mjölk med bara tio droppar blod i, ville Little Tyke inte ha något med den att göra. Sedan blandade de i fem droppar blod och gömde flaskan. När hon sedan sög på den vanliga mjölkflaskan bytte de snabbt flaska. Återigen vägrade hon. I

ren desperation blandade de till slut endast en droppe blod i en full mjölkflaska, men till deras stora förvåning vägrade hon att dricka även ur den flaskan.

EN MÄRKLIG REAKTION

Efter råd från experter planerade familjen Westbeaus att börja vänja Little Tyke vid fast föda efter tre månader. En dag lämnade de bara kvar favoritdockan och ersatte alla hennes gummileksaker med ben från en nyslaktad ox. Sedan bar de henne till benen. Men helt oväntat började hon att kräkas våldsamt.

En annan god vän föreslog att man skulle hålla en skvätt vanlig mjölk i ena handen och lite mjölk blandat med hamburgerkött i den andra. Little Tyke slickade ivrigt mjölken från den ena handen, men när Georges bytte hand vände hon omedelbart bort huvudet.

När han såg hur svårt hon upplevde det, torkade Georges handen på en handduk som hängde i närheten och lyfte upp henne. Men hon kände fortfarande den farofyllda lukten av kött och försökte fräsande att slingra sig undan. Hon lugnade inte ner sig förrän hon fick färsk mjölk i en flaska som hölls av tvättade händer.

TUSEN DOLLAR I BELÖNING

När Little Tyke var nio månader och vägde trettio kilo kunde man ta av spjälorna och bandaget på benet för sista gången.

Sakta lärde hon sig att stödja sig på det läkta benet och började umgås med de övriga djuren på gården.

Eftersom gården inte gav tillräckligt med inkomster för familjens försörjning drev Westbeaus dessutom en liten affärsrörelse inne i staden. Little Tyke följde med dem när de åkte till arbetet och ryktet om det tama lejonet som även var vegetarian, spred sig snabbt. När hon var fyra år satte familjen Westbeaus ut en annons med tusen dollar i belöning åt den som kunde komma på ett sätt att få Little Tyke att äta kött. Men alla förslag misslyckades eftersom Little Tyke vägrade att överhuvudtaget ha någonting med kött att göra.

SVARET

Georges och Margaret som hade tagit hand om detta fridsamma djur kontaktade många experter på djur-uppfödning och frågade dem alltid om dieten. Till slut kunde en ung besökare på gården lugna ner dem. Han såg allvarligt på dem och frågade om de inte läste i Bibeln. "Läs första Moseboken 1:30 och ni finner svaret", förklarade han.

Vid första bästa tillfälle tog Georges fram en Bibel och läste förvånat: "Åt markens djur, åt himmelens fåglar och åt dem som krälar på jorden, allt som har liv i sig, ger jag alla gröna örter att äta. Och det blev så."

Äntligen, efter fyra år, slutade familjen Westbeaus att bekymra sig.

LITTLE TYKES MÅLTIDER

En typisk måltid bestod av olika sädesslag som valts ut efter proteinhalt, kalcium, fett och fibrer. Margaret kokade alltid ett par dagars behov i förväg. När det var matdags utgjorde ett par rejäla slevar av den kokta säden tillsammans med ett par liter mjölk och två ägg en alldeles utsökt måltid för Little Tyke. Men hon ställde ett villkor för att äta. Hennes favoritdocka av gummi måste finnas bredvid henne!

Som motion för tänderna och tandköttet tillhandahöll Georges och Margaret gummistövlar. Man lockade henne till stövlarna med hjälp av parfym. En stövel räckte nästan en månad.

Little Tyke hade många vänner bland de övriga djuren på gården. Hennes favoriter var Pinky (en kattunge), Imp (en annan kattunge), Becky (ett lamm) och Baby (ett rådjurskid). Men hennes allra närmaste vän var lammet Becky som föredrog Little Tykes sällskap framför något av de andra djurens.

NATIONELL UPPMÄRKSAMHET

"You Asked for it", den populära amerikanska TV-shoven med Art Baker som värd, gjorde en gång ett program om Little Tyke. Producenten ville ha en scen med kycklingar, något som inte alls bekymrade Georges eftersom Little Tyke brukade ströva fritt omkring bland kycklingarna hemma på gården.

När filmteamet kom med kycklingarna visade det sig vara fyra små dagsgamla kycklingar. Little Tykes enda tidigare erfarenhet av så små kycklingar var när en höna en gång hade råkat komma in på gräsmattan runt boningshuset med sina kycklingar. Georges hade inte alls tänkt på det förrän han såg Little Tyke uppföra sig lite underligt och med skuldmedveten blick slinka in i huset samtidigt som hon höll läpparna slutna över de uppenbarligen öppna käkarna. "Tyke" ropade han, "Vad har du fått tag på?" Genast öppnade hon munnen och ut hoppade en helt oskadd liten kyckling. Den slog med sina dunklädda vingar och nästan flög tillbaka till sin upprörda mamma. Tydligen hade Little Tyke, som hon så gärna gjorde, ömt slickat den lilla kycklingen, när den vid ett enda stort slick med tungan plötsligt råkade följa med in i munnen. Och sedan hade hon inte längre riktigt förstått hur hon skulle visa sin vänlighet.

Nu fick det förvånade filmteamet se hur Little Tyke gick fram till kycklingarna och varsamt slickade dem med den yttersta tungspetsen för att sedan gå åt sidan med en gäspning, Men strax kom hon tillbaka och lade sig ner bland kycklingarna som genast började leta sig in i det långa silkeslena håret runt nedre delen av hennes stora hals. Där satt de och kikade ut i säkert förvar hos sin stora beskyddare.

En annan scen visade en ny kyckling som efter en kort presentation spatserade fram till lejonets väldiga framben och satte sig ner. Då böjde Little Tyke den ena tassens och puffade varsamt den lilla varelsen närmare sig.

Mitt framför TV-kamerorna tog Art Baker fram en Bibel och läste: "Då skall vargen beta med lammet, pantern ligga vid killingens sida. Kalv och lejon går i bet och en liten pojke vallar dem. Kon och björnen betar tillsammans, deras ungar ligger sida vid sida. Lejonet äter hö som oxen."¹

Alla breven som strömmade in visade att detta var ett av de populäraste inslaget i TV-showens hela historia.

LITTLE TYKES DÖD

Under de tre veckor som Little Tyke tillbringade i Hollywood för showen ådrog hon sig olyckligtvis en virusrelaterad lunginflammation. En sjukdom som några veckor senare ändade hennes liv. Den plötsliga klimatförändringen kan ha varit en bidragande orsak. Hon avled stilla under sömnen efter att tidigt ha dragit sig tillbaka från kvällens TV-tittande.

EN FORTSATT INSPIRATIONSKÄLLA

Hennes liv är över, men de lärdomar hon gav lever vidare. Inte minst detta att kärlek undanröjer både fruktan och grymhet. Under hela sitt liv reflekterade Little Tyke den kärlek och omsorg som visades henne efter den traumatiska födseln.

Tusentals människor har sett fotografier där hon ligger och vilar tillsammans med sin vän, lammet Becky. Och att två så

---

¹ Jesaja 11:6-7

olika varelser kan uppskatta varandras kärlek har inspirerat många till att betrakta världen på ett nytt sätt. En framstående advokat förstörde en sådan bild och hängde upp den på sitt kontor. När han gav råd åt par som sökte hjälp för skilsmässa brukade han peka på bilden av Little Tyke och Becky.

VETENSKAPLIGT DILEMMA

Little Tyke är en gåta för vetenskapen. Kattdjur är de mest strikta köttätare och utan kött borde hon ha drabbats av både blindhet och hjärtsvikt. Hennes diet innehöll nämligen inte tillräckligt av aminosyran taurin.

Det här var okänt på 1950-talet, men i mitten av 1970-talet fann forskare vid University of California att taurin är en livsnödvändig aminosyra för kattdjur, och att brist på taurin orsakar degeneration av näthinnan. Senare forskning har visat att det även kan orsaka hjärtsvikt. Om sjukdomen inte gått för långt kan katter med sådan hjärtsvikt botas nästan mirakulöst om de bara får taurin. Förr levde katter bara några dagar eller högst veckor efter att diagnosen ställts.

Taurin förekommer inte någon annanstans än i animaliska produkter. Mjök och ägg innehåller små mängder, men Little Tyke hade varit tvungen att dricka 200 liter mjök, eller äta mer än 4000 ägg om dagen för att få i sig dagsbehovet. Varifrån fick hon taurin?

EN UTMANING

En kanske ännu viktigare fråga än varifrån hon fick taurin är frågan varför Little Tyke inte ville kännas vid sin egen arts instinkter. Den stora allmänheten tycker Little Tyke är intressant, zoologer betraktar henne som avvikande, andra forskare som abnorm, och för idealister är hon en inspirationskälla.

Little Tyke var inte ensam. Ett fotografi som togs nära staden Allahabad i Indien år 1936 visar en annan imponerande lejonhona.

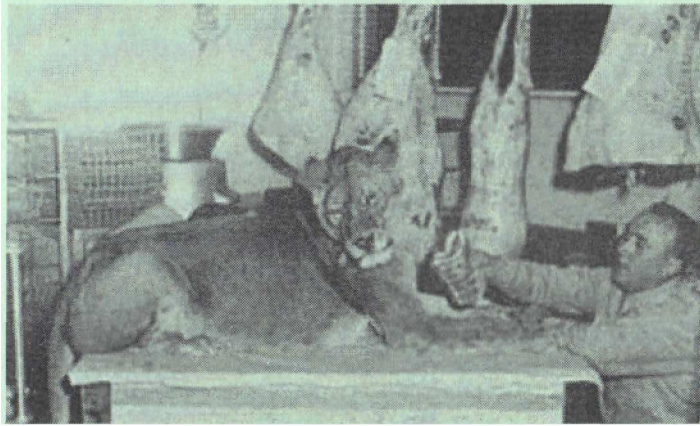
I sin självbiografi² berättar den kända yogin Para-mahansa Yogananda om detta tama lejon:

"Vår grupp lämnade den enkla eremitbostaden för att gå och hälsa på hos en swami vid namn Krishnananda. Han var en kraftig munk som såg bra ut med sina rosiga kinder och imponerande axlar. Bredvid honom låg en tam lejonhona och vilade och jag är säker på att hon inte underkastade sig munken på grund av hans kraftiga fysik, utan på grund av hans andliga charm. Detta djungeldjur vägrar att äta allt slags kött och ville inte ha något annat än ris och mjölk."

Dessa lejonhonor, med sin vegetariska livsstil, är ljuspunkter i tiden. Genom sitt exempel inbjuder de även oss människor att upptäcka en mindre våldsam värld.

---

² Paramahansa Yogananda, *Autobiography of a Yogi*, Los Angeles 1956.

Vid fyra års ålder vägde denna fullvuxna afrikanska lejonhona 160 kilo. Hennes utsträckta kropp mätte tre meter och hon kunde springa 60 km i timmen. Med sina korta och kraftiga käkar var hennes skalle anpassad för att döda och äta bytesdjur. Normalt sett äter afrikanska lejon gnuer, zebbor, gaseller, impalor och giraffer. Men just den här stora katten, i sina bästa år och vid full hälsa, valde en mer stillsam livsstil, den vegetariska. På bilden vänder hon med en grimas bort huvudet från ett läckert köttstycke.